

Původ materiálu

Tomáš Pavelka

Pořadí v lekci

25

Exodus 17

Postřehy pro učitelku

- Reptání kvůli nedostatku vody se tak trochu opakuje – v předminulé kapitole to byly hořké vody v Maře. Proto bude možná lepší se soustředit spíše na druhou část kapitoly, boj s Amálekem. Zde vidíme, jak nepoučitelní jsou lidé. Před chvílí dostali Izraelci manu a křepelky z nebe, přesto Bohu nevěří a zase reptají.
- **Celá pospolitost táhla podle Hospodinova rozkazu.** Izraelci poslouchají, dokud nepřijde pokušení. Lidem nedělá až tak potíže někoho poslouchat. Každý vlastně chce někoho poslouchat, každý chce, aby mu někdo říkal, co má dělat. Ale jen dokud nepřijdou problémy. Více než o poslušnost jde o víru, důvěru. Příběh nám klade otázku: Jsme schopni udržet pouta, která nejsou vidět? Nebo u nás také platí „sejde z očí, sejde z mysli“, Když někoho třeba rok, pět let nevidím, bude to pro mě stejný kamarád, jako když ho vídám denně? Děti v tomhle mají příklad správného jednání v rodině: Svoje prarodiče sice nevidí často, vidí je třeba jednou za měsíc a přece jsou pro ně obvykle po rodičích těmi nejbližšími lidmi. Stejně tak zde: Budou Izraelci věřit v Boha, zachovají si k němu lásku, i když zrovna budou mít žízeň? A ještě jinak se můžeme zeptat: Věříme v Krista, milujeme Krista, i když ho nevidíme?
- **Dejte nám vodu, chceme pít!** Žádný člověk samozřejmě neumí vyčarovat vodu uprostřed pouště, to je jasné. Izraelci ve skutečnosti útočí na Boha, který jediný jim tam může dát vodu, ale nemají odvahu to udělat přímo, tak napadají Mojžíše. Je to úplně nesmyslné jednání; jak by mohli Boha hněvem k něčemu donutit? My se ptáme: Proč se Izraelci k Bohu nemodlí, jako Mojžíš? Modlitby se někdy neplní hned, ale mají

alespoň nějakou šanci. Když Izraelci nevěří na modlitby, proč si myslí, že vztek by jim mohl pomoci? Když je člověku zle a modlí se, má alespoň naději. Když je člověku zle a Boha proto zavrhne, bude mu pořád stejně zle, ale naději už mít nebude.

- **Vezmi si do ruky hůl** Bůh přichází na pomoc Možíšově víře tím, že mu dává do ruky něco viditelného. Vždyť si musí pamatovat, že tou samou holí už proměnil vody Nilu v krev. Protože je Bůh neviditelný, potřebujeme viditelné připomínky toho, že byl, je a bude s námi. Zde v nedělní škole máme obrázky na připomínku toho, co jsme už o Bohu slyšeli, co sám Bůh prostřednictvím učitelek dětem o sobě řekl. Také kostel, zvláštní „dům pro Boha“, který se nepoužívá na nic jiného, nám a všem kolem připomíná, že Bůh je uprostřed svých lidí. V čele kostela stojí stůl, který nám připomíná, že nás Bůh pozval k věčné hostině ve svém království.
- **Mojžíš to udělal před očima izraelských starších.** Tedy ne před celým lidem, celým davem. Zázraky jsou jen pro ty, kdo chtějí věřit. Kdo nechce věřit, tom ani zázrak nepomůže, řekne si, že to byla jen náhoda, že se mu to jen zdálo. Bůh se nebude lidem vnucovat ani podbízet. Boží lid nemůže fungovat tak, že by Bůh byl Bohem jen když si to lidé „odhlasují“. Zároveň ale není Boží dílo záležitostí sólistů, když Mojžíš něco dělá, musí u toho také být starší. Jeden je Bůh, ale lidí je mnoho. Nikdy to není tak, že bych byl jen já a Bůh a na ostatních nezáleželo. Boží dílo se vždy děje ve společenství. Čteme pak, že Izraelci se ptali: Je mezi námi Hospodin nebo není? Otázka nestojí, zda Bůh je, nebo není. Ale: Je mezi námi, nebo ne?

Boj s Amálekem

- Amálekovci jsou potomci Ezaua, kterému Jákob ukradl prvorozenství a Izraelci jsou potomci Jákoba/Izraele.
- V prvním příběhu je to „každý sám za sebe a všichni proti Mojžíšovi“. Ted' se ukazuje stará pravda, že společný nepřítel spojuje.
- Také, že lidé si obvykle stěžují ve chvíli, kdy ještě nejde bezprostředně o život. Stěžují si na to, co by se mohlo stát. Ted' je chtějí Amálekovci pobít a najednou si nikdo nestěžuje. Když nám samým je opravdu zle, už si také nestěžujeme, ale jenom chceme,

aby nám někdo pomohl.

- Mojžíš nebojuje, posílá za sebe Jozua. Izraelci mu celou dobu vyčítali, že je špatný vůdce a mysleli tím vlastně „špatný manažer“ – nedovedl jim zajistit jejich potřeby, jak by si přáli a to bylo jediné, co je zajímalo. Ale teď jim dochází, že potřebují někoho, kdo je ve spojení s Bohem. Pokud nejde o Boha, tak který z těch národů by měl spíš vyhrát? Amálekovi, nebo Izrael? Oběma stranám jde stejně o život, obě strany mají své cíle, proč by nemohl vyhrát zrovna Amálek. Aby Izraelci mohli dobře bojovat, potřebují v boji také riskovat. Ale kdo by riskoval život, když nejde o nic vyššího? Potřebují nad sebou Boha, aby věděli, že když riskují, není to nerozum, ale že riskují pro správnou věc, na Boží straně.
- Nejdříve to bylo „všichni proti Mojžíšovi“. Teď všichni spolupracují. Vybraní muži (asi ti nejstatečnější) jdou s Jozuem dopředu, aby svou statečností dodávali odvahu ostatním. Už není odpovědný jen Mojžíš, ale i Jozue. A také Áron a Chúr. Vědí, že potřebují Mojžíše. Že Mojžíše netěší je komandovat pro vlastní zábavu, že vše od začátku dělá vše pro ně a že nejen oni potřebují něco od něho, ale i on od nich potřebuje podporu.
- Důležité je vědět, že Izraelci zároveň museli o pravdu bojovat, zároveň výsledek boje na nich vůbec nezáležel. S námi je to stejné: Očekává se od nás, že budeme jednat dobře, že budeme konat dobré skutky atd. Ale naše spása spočívá v něčem úplně jiném, v Boží milosti. Není to tak, že bychom se nejdříve snažili a pak by nám Bůh něco dal. Bůh nám nejdříve dal a proto se mi teď máme snažit. Bůh dal Izraelcům vítězství dopředu, proto měli statečně bojovat.
- **Hospodin vyhlašuje boj proti Amálekovi do posledního pokolení.** Na tom je vidět, že Bůh není nějaký neutrální pozorovatel. Vybírá si svoji stranu. Kdybychom se na příběh dívali jako neutrální pozorovatelé, mohli bychom říci, že Amálekovi nemohli vědět, proč k nim Izraelci táhnou a že se tedy právem chránili preventivním útokem. Ale Bůh si svůj lid už vybral. Stejně tak lidé mohou říkat, že někde jsou třeba i lepší „party“ než je zrovna místní církev. Ale co na plat, Bůh sám si vybral, kde ho lidé mají hledat. Bůh sám si vybírá, kde ho mají lidé hledat, nevybírá si ani vždycky ty nejlepší (Izraelci pořád reptali). Ale kdo chce Boha najít, musí jít tam, kam sám Bůh ukazuje.

Osnova vyprávění

1. Izraelci reptají, i když už jednou dostali zázračně jíst a pít.
2. I když jim může pomoci jen Bůh, nemodlí se. Když člověk opustí Boha, protože mu je zle, bude mu dál úplně stejně zle, ale už nebude mít ani žádnou naději.
3. Bůh Izraelcům odpustil, protože se za ně Mojžíš modlil, ale protože Bohu nevěřili, nesmí vidět jeho zázrak.
4. Amálekovci, potomci Ezaua, přišli na Izraelce a Izraelci teď vidí, že musí držet při sobě.
5. Jeden druhému teď pomáhají. Jozue a stateční muži jdou dopředu a ostatní jsou za nimi a už se tolik nebojí. Mojžíš se za všechny modlí a Áron s Chúrem ho zase podpírají. Izraelci potřebují Mojžíše, ale i Mojžíš potřebuje, aby mu Izraelci pomáhali. Děti stejně tak potřebují rodiče, ale i rodiče potřebují, aby jim děti pomáhali a poslouchali je.
6. Bůh se postavil na stranu Izraelců a hodlá potrestat všechny Amálekovce. Stejně tak dnes se Bůh staví na naši stranu, i když si to mnohdy nezasloužíme.

Motivační otázky

- Pomůže si člověk nějak, když se vzteká?
- Kdy musí rodina držet pohromadě? (třeba když je někdo nemocný atd.)

Kam dále

[NŠ Louny](#)

Cílová skupina

[Školní](#)

Katechetické cykly

[NŠ Louny](#)

Biblický odkaz (kat)

[Exodus 17](#)